

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail și de către avocatul Stoian Ion în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Dimov Valentin XXXX, născut la xxxxx, originar din r-nul xxx, domiciliat în s.xxxx, str. xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 22.08.2018 – 29.05.2019;

instanța de apel: 15.07.2019 – 19.11.2019;

instanța de recurs ordinar: 27.02.2020 – 03.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 mai 2019 Dimov Valentin a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 06 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare aplicată lui Dimov Valentin a fost suspendată condiționat cu stabilirea termenului de probațiune de 02 ani.

A fost respinsă ca neîntemeiată cerința procurorului de a încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 3 007,91 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanța a reținut că, Dimov Valentin având în posesie două arme de vânătoare cu țeavă lisă de model „Xxxxxx”, precum și cartușe la ele, contrar prevederilor art. 14 alin. (2) al Legii nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, potrivit căreia păstrarea la domiciliul deținătorului a armelor letale și neletale se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, le păstra în domiciliul său în locuri accesibile persoanelor neautorizate de unde, în rezultatul percheziției efectuate la 17.06.2018 la domiciliul său din r. Taraclia, s. Cairaclia, str. Xxxxxx xx, ambele arme au fost ridicate fiind încărcate cu cartușe și păstrate una într-un colț al odăii și alta sub un pat, unde se mai aflau și alte 45 de cartușe cu calibrul de 12 mm care, potrivit raportului de

expertiză nr. 34/12/1R - 2956 din 03.07.2018, se referă la categoria armelor de foc letale și a munițiilor letale, fiind în stare de funcționare și utile pentru efectuarea tragerilor.

Acțiuni care au fost încadrate în baza art. 291 Cod penal, conform indicilor calificativi: "păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor".

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Oficiul Sud – Barbuța Dumitru, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 3 007,91 lei;

- avocatul Stoian Ion în interesele lui Dimov Valentin prin care a solicitat casarea sentinței contestate și emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în temeiul art. 332 Cod contravențional.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a menționat că:

- cheltuielile judiciare s-au format în urma efectuării expertizei balistice – 2 100 lei, salariul procurorului – 666,58 lei, salariul consultantului – 220,87 lei, consumabile – 20,46 lei.

- concluziile instanței de a respinge cererea procurorului privind încasarea sumei de 3 007,91 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, sunt neîntemeiate, în cazul recunoașterii inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, acesta fiind motiv de nereabilitare, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat;

- instanța de judecată a încălcat prevederile art. 229 Cod de procedură penală, refuzând în încasarea cheltuielilor judiciare suportate de stat.

3.2. În motivarea cererii de apel avocatul Stoian Ion în interesele lui Dimov Valentin a menționat că:

- a ținut armele mai aproape după necesitate, în scop de apărare;

- anterior nu a avut careva probleme cu armele, lunar ofițerul de sector venea la domiciliu și le verifica;

- nu s-a ținut cont de faptul calificării greșite a acțiunilor lui Dimov Valentin, deoarece inacțiunile lui se poate prevedea doar acțiuni ce cad sub incidența art. 361 Cod contravențional și la caz, în conformitate cu prevederile art. 332 Cod de procedură penală este necesară încetarea procesului penal în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2019, s-au respins apelurile declarate de către avocatul Stoian Ion în interesele lui Dimov Valentin și cel depus de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Oficiul Sud – Barbuța Dumitru. S-a menținut sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 mai 2019, pronunțată în cauza penală în privința lui Dimov Valentin învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a notat că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura

penală, just a încadrat acțiunile inculpatului Dimov Valentin în baza art. 291 Cod penal.

Instanța de apel a stabilit că, Dimov Valentin având în posesie două arme de vânătoare cu țeavă lisă de model „Xxxxxx”, precum și cartușe la ele, contrar prevederilor art. 14 alin. (2) al Legii nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, potrivit căreia păstrarea la domiciliul deținătorului a armelor letale și neletale se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, le păstra în domiciliul său în locuri accesibile persoanelor neautorizate de unde, în rezultatul percheziției efectuate la 17.06.2018 la domiciliul său din r. Taraclia, s. Cairaclia, str. Xxxxxx 23, ambele arme au fost ridicate fiind încărcate cu cartușe și păstrate una într-un colț al odăii și alta sub un pat, unde se mai aflau și alte 45 de cartușe cu calibrul de 12 mm care, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1R - 2956 din 03.07.2018, se referă la categoria armelor de foc letale și a munițiilor letale, fiind în stare de funcționare și utile pentru efectuarea tragerilor.

Instanța de apel a notat că, faptele date corect fiind încadrate în baza art. 291 Cod penal, conform indicilor calificativi: ”păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor”.

Instanța de apel a menționat că prin apelul depus de către avocatul Stoian Ion în interesele lui Dimov Valentin, se desprinde că contestă circumstanțele de fapt constatate de instanța de fond și calificarea faptelor imputate. Indicându-se că, la caz, era necesară încadrarea nu în baza art. 291 Cod penal, ci în baza art. 361 Cod contravențional.

Instanța de apel a menționat că, pericolul social al acestei infracțiuni constă în adevărul că de această armă sau muniții se poate folosi orice persoană, inclusiv acelea care, în funcție de vârsta sau de dezvoltarea lor mintală, nu pot să-și dea seama de calitățile armei sau munițiilor distrugătoare. Obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie securitatea publică în sfera de comportare cu armele de foc și munițiile. Ca obiect juridic special suplimentar poate servi viața și sănătatea oamenilor, drepturile de proprietate etc. Drept obiect material al infracțiunii servesc armele de foc sau munițiile, care se află legal la făptuitor. Latura obiectivă a infracțiunii constă din mai multe fapte alternative: a) păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor; b) transmiterea armelor de foc și a munițiilor altor persoane.

Instanța de apel, analizând componența de infracțiune prevăzută la art. 291 Cod penal și circumstanțele speței, a stabilit că corect prima instanță a conchis că în acțiunile lui Dimov Valentin se atestă elementele infracțiunii de păstrare neglijentă a armelor de foc și munițiilor, și în acest sens, fiind reținute și prevederile art. 14 al Legii nr. 130 din 08 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

Instanța de apel a menționat că, fiind efectuată percheziția în domiciliul lui Dimov Valentin din r-nul xxxx, str. xxxx, în prezența membrilor familiei sale care se aflau în domiciliu și anume: Xxxxxx, a.n.xxx, xxx, a.n.xxx și xxxxx, a.n.xxx, în rezultatul căreia s-a constatat că arma cu numărul „032723426”, care se referă la

categoria armelor de foc letale, de vânătoare cu două țevi lise, vertical, calibrul 12*76, cu lovitura central, de model „IJ- 27M”, confecționată industrial la uzina mecanică „Ижевский механический завод” din or. Ijevsk, URSS (Federația Rusă), începând cu anul 2013, fiind încărcată cu 2 cartușe, era păstrată într-un colț al odăii (dormitor); arma cu seria și numărul „YT 12470”, de model „TOZ-54”, cu lovitură centrală, cu două țevi lise lungi de calibrul 12*70, amplasate orizontal, confecționată industrial în anul 1976, la uzina „Тульский Оружейный Завод”, or. Tula, Federația Rusă, încărcată cu două cartușe și alte 45 de cartușe se păstrau sub un pat.

Instanța de apel a stabilit că, în timpul efectuării percheziției, Valentin Dimov nu se afla la domiciliu, circumstanțe ce rezultă din procesul-verbal de percheziție din 17.06.2018 (f.d.12-15).

Din raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2956 din 03.07.2018, rezultă că, s-a stabilit categoria armelor și munițiilor, starea de funcționare și utilitate pentru efectuarea tragerilor și anume: arma cu numărul „xxxxxx”, ridicată de la domiciliul lui Dimov Valentin, domiciliat în r. Taraclia, s. Cairaclia str. xxxx, se referă la categoria armelor de foc letale, de vânătoare cu două țevi lise, vertical, calibru 12*76, cu lovitura centrală, de model „IJ-27M”, confecționată industrial la uzina mecanică „Ижевский механический завод” din or. Ijevsk, URSS (Federația Rusă), începând cu anul 2013. Arma cu seria și numărul „xxxxxx”, ridicată de la domiciliul lui Dimov Valentin, domiciliat în r. Taraclia, str. xxxx, care se referă la categoria armelor de foc letale și este o armă de vânătoare, de model „TOZ-54”, cu lovitură centrală, cu două țevi lise lungi de calibrul 12*70, amplasate orizontal, confecționată industrial în anul 1976, la uzina „Тульский Оружейный Завод”, or. Tula, Federația Rusă. 49 cartușe, care se referă la categoria munițiilor letale și sunt cartușe de vânătoare, de calibru 12*70, cu lovitură centrală, confecționate industrial la întreprinderea „Taxo” din or. Herson, Ucraina, destinate pentru efectuarea tragerilor din arme de vânătoare cu țevă lisă de calibru 12 (f.d.19-30).

Instanța de apel a menționat că, diferența dintre infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal și contravenția reglementată de art. 361 alin. (1) Cod contravențional este foarte sensibilă, iar atunci când există careva îndoieli cu privire la calificarea corectă a acțiunilor făptuitorului, instanțele urmează a se ghida de principiul „in dubio pro reo”, adică să trateze toate îndoielile în favoarea făptuitorului. Art. 361 Cod contravențional prevede răspunderea pentru „încălcarea regulilor de deținere, port și transport al armei individuale și a munițiilor aferente”, pe când fapta prevăzută de art. 291 Cod penal - pentru „păstrarea neglijentă a armelor de foc și munițiilor”.

Instanța de apel a stabilit că instanța de fond just a conchis că acțiunile intenționate a lui Dimov Valentin corect au fost calificate de către organul de urmărire penală în componența infracțiunii de păstrare neglijentă a armelor de foc și a munițiilor, infracțiune prevăzută de art. 291 Cod penal, acesta comițând infracțiunea cu vinovăție.

Instanța de apel a notat că, instanța de fond a ținut cont de acțiunile și comportamentul inculpatului în momentul producerii faptului infracțional, or, în

primul rând dânsul avea obligația legală a asigura păstrarea corespunzătoare a armelor de foc deținute legal, conform normelor impuse de către stat, instituite anume în vederea excluderii cărorva consecințe grave ale utilizării necorespunzătoare a acestora. Însă Dimov Valentin în mod conștient a încălcat acele obligații impuse de lege.

Instanța de apel a menționat că, însuși inculpatul confirmă atitudinea sa neglijentă, atât în instanța de fond, cât și în cea de apel, că a lăsat armele una într-o cameră și alta în altă cameră, iar când a fost efectuată percheziția nu era acasă, iar armele erau în odăi diferite, una era păstrată într-un colț al camerei, iar alta într-odaie sub pat. Deci, chiar de a plecat de acasă nu a pus armele în safeu, chiar dacă el invocă că dormea cu arma sub pat, deoarece fratele său a fost omorât în casă și el se stăruia ca arma să îi fie cât mai aproape, în scop de autoapărare. Această circumstanță la fel, denotă acea neglijență criminală, în sensul normei penale admise și manifestate de Dimov Valentin, acesta a declarat că o armă era în altă odaie așa cum, în acea cameră câteodată dormea soția sa, deci el i-a oferit acces liber la o armă, chiar dacă aceasta nu avea drept de a folosi arma. Cu atât mai mult că, pleacă de acasă și nu încuia armele în safeu, dar le lasă în odăi diferite și așa apare încă un pericol ca cei ce intră în casă pot folosi armele date și să fie omorâte persoanele din casă. Fapt, ce nu denotă autoapărarea și protecția familiei, dar punerea acesteia în pericol, circumstanțe ce denotă o neglijență foarte mare din partea inculpatului, în sensul normei penale, dar nu contravenționale.

Instanța de apel a concluzionat că, poziția părții apărării privind recalificarea faptei imputate inculpatului Dimov Valentin prin rechizitoriu din articolul 291 Cod penal, în articolul 361 alin. (1) Cod contravențional, este neîntemeiată, or, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de articolul 291 Cod penal îl constituie securitatea publică în sfera de comportare cu armele de foc și munițiile, iar latura obiectivă a infracțiunii are caracter alternativ ale acțiunii prejudiciabile, care sunt: a) păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor; b) transmiterea armelor de foc sau a munițiilor altor persoane.

Instanța de apel a notat că, păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor constă în încălcarea regulilor de păstrare a armelor de foc și a munițiilor cu destinație civilă și Hotărârea Guvernului nr. 293 din 23.04.2014 privind aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă. Sub incidența art. 291 Cod penal cad doar acele încălcări ale regulilor de păstrare a armelor de foc și a munițiilor care au creat condiții de folosire a acestora de către alte persoane. Aceasta se exprimă prin faptul că, proprietarul sau deținătorul legal al armelor de foc sau al munițiilor nu a întreprins destule măsuri care ar exclude accesul altor persoane la arma de foc sau muniții. Păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor, precum și transmiterea acestora altor persoane constituie componenta de infracțiune prevăzută de art. 291 Cod penal, atât în cazul în care în urma acestor acțiuni sau inacțiuni au survenit urmări (consecințe) grave, cât și în lipsa unor asemenea consecințe.

Instanța de apel a stabilit că, în acțiunile lui Dimov Valentin sunt întrunite anume elementele infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, or, din materialele cauzei se reține că, Dimov Valentin deținea legal arme de foc, însă dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, având în posesie două arme de foc cu țeavă lisă de model „Xxxxxx”, precum și cartușe la ele, contrar prevederilor art. 14 alin. (2) al Legii nr. 130 din 08.06.2012 „Privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă”, le păstra în domiciliul său în locuri accesibile persoanelor neautorizate de unde, în rezultatul percheziției efectuate la 17.06.2018 la domiciliul său din r. Taraclia, s. Cairaclia, str. Xxxxxx xxx, ambele arme au fost ridicate fiind încărcate cu cartușe și păstrate una într-un colț al odăii și alta sub un pat, unde se mai aflau și alte 45 de cartușe cu calibrul de 12 mm care, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1R - 2956 din 03.07.2018, se referă la categoria armelor de foc letale și a munițiilor letale, fiind în stare de funcționare și utile pentru efectuarea tragerilor.

Instanța de apel, apreciind probele anexate la dosar, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a concluzionat că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia, că vinovăția lui Dimov Valentin și-a găsit confirmare și acțiunile lui au fost corect calificate în baza art. 291 din Codul penal, dar nu a contravenției prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod contravențional,

Pe de altă parte, instanța de apel a desprins că Dimov Valentin deținea legal arme de foc, însă a admis păstrarea neglijentă a acestora în domiciliul său, deoarece una din armă se afla în colțul odăii, iar altă în altă cameră sub pat, de unde au fost ridicate în timpul percheziției, în momentul când inculpatul era plecat de acasă. Astfel, neîntemeiat este și acel argument al apărării, precum că nu era neglijență, dar stricta necesitate de apărare, materialele cauzei confirmând contrariul.

Instanța de apel a stabilit că pedeapsa aplicată inculpatului cu închisoare pe un termen de 06 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, este proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și va fi suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile săvârșite și va contribui la realizarea scopului de corectare a inculpatului, de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de către alte persoane.

Instanța de apel apreciind influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, a menționat că instanța de fond just a constatat faptul că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără executarea reală a pedepsei stabilite, găsind de cuviință suspendarea executării acestei pedepse în condițiile art. 90 Cod penal, cu stabilirea unui termen de probațiune de 02 ani.

Instanța de apel a respins pretențiile procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului în mărime de 3 007,91 lei, așa cum suma de 2 100 lei a fost suportată în cadrul instrumentării cauzei penale în vederea

acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului. Iar, sumele: 666,58 lei – salariul procurorului, 220,87 lei – salariul consultantului și consumabile – 20,46 lei, invocate de procuror, nu se includ în prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală. Deci, ne întrunind aceste sume calitatea de cheltuieli judiciare, nu pot fi solicitate, inclusiv nefiind întrunite condițiile de compensare a sumelor solicitate, acestea nu pot fi puse pe seama inculpatului.

5. Decizia instanței de apel din 19 noiembrie 2019, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Stoian Ion în numele inculpatului, prin care invocând ca temeiuri pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin. (1) pct.6),8),12) Cod de procedură penală*, a solicitat casarea sentinței Judecătoria Cahul, sediul Central din 29 mai 2019 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încetarea procesului penal, deoarece acțiunile inculpatului constituie contravenție, cu eliberarea de răspundere contravențională pe motivul expirării termenului de prescripție;

- procurorul în Procuratura de circumscriptie Cahul, Tomița Mihail prin care invocând ca temeiuri pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală*, a solicitat casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2019, în partea soluției privind cheltuielile judiciare și rejudecarea cauzei în această parte.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Stoian Ion în numele inculpatului a menționat că:

- nici prima instanță, nici instanța de apel nu au reținut acel fapt că acțiunile lui Dimov Valentin, nu constituie în sine elementele constitutive ale infracțiunii de păstrare neglijentă a armei de foc și a munițiilor, atât timp cât acțiunile lui, ar cădea sub incidența normei art. 361 alin. (1) Cod contravențional;

- nu a fost delimitată fapta manifestată prin încălcarea regulilor de deținere a armei individuale și a munițiilor aferente prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod contravențional, de infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal, ce incriminează păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor, după cum a fost menționat în rechizitoriu și constatat de ambele instanțe;

- nu s-au stabilit corect încălcările comise de inculpat;

- circumstanțele constatate constituie în esență contravenția prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod contravențional, de vreme ce nu au fost cauzate careva urmări prejudiciabile de pe urma inacțiunii, ori fapta respectivă pentru a fi calificată în baza art. 291 Cod penal, care deși este o infracțiune formală, componența acesteia este prezentă doar în cazul când păstrarea armelor de foc și munițiilor are loc într-o manieră evident neglijentă, care creează condiții de folosire a acestora de către alte persoane și este pusă astfel în pericol securitatea publică, adică prezintă un pericol sporit pentru securitatea publică;

- linia de demarcare dintre infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal și contravenția reglementată de art. 361 alin. (1) Cod contravențional este foarte sensibilă, iar atunci când există careva îndoieli cu privire la calificarea corectă a

acțiunilor făptuitorului, instanțele urmează a se ghida de principiul „in dubio pro reo”, adică să trateze toate îndoielile în favoarea făptuitorului, cu aplicarea legii mai blânde, adică în speță a răspunderii contravenționale.

5.2. În motivarea recursului ordinar, procurorul a menționat că:

- în decizie și sentința lipsește dispoziția privind trecerea cheltuielilor judiciare pe contul statului;

- orice prejudiciu cauzat fie persoanei fizice/juridice sau statului trebuie să fie reparat;

- potrivit practicii CEDO, persoana recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiuni urmează să suporte cheltuielile judiciare (cazul Croissant vs Germania din 25.09.1992, nr.13611/88, &33-37);

- la soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art.229 alin.(1) CPP, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului;

- instanța de apel, odată ce a dispus respingerea cererii procurorului încasării de la inculpatul sumei de 3 007,91 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, nu dispune de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere potrivit prevederilor art.397 pct.5) și art.416 Cod de procedură penală.

6. Referință asupra recursului nu a fost depusă.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de către avocatul Stoian Ion în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei în partea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului și remiterea cauzei la rejudecare în această parte, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Stoian Ion în numele inculpatului, Colegiul penal lărgit reține următoarele:

Din conținutul recursului se desprind criticele exprimate prin dezacordul cu stabilirea vinovăției inculpatului Dimov Valentin în comiterea infracțiunii imputate, precum și afirmațiile precum că în viziunea acestuia, decizia atacată nu conține motivarea suficientă a soluției adoptate.

Astfel, instanța de recurs ordinar va supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivele pe care își întemeiază soluția sunt expuse neclar.*

Reieșind din această normă, Colegiul penal lărgit menționează că argumentele invocate au un conținut doar declarativ, expus printr-o analiză subiectivă, deoarece în urma examinării materialelor cauzei a conținutului sentinței primei instanțe cât și conținutul deciziei instanței de apel, se constată că prima instanță în sentință (f.d. 96) și-a motivat soluția privind stabilirea în acțiunile inculpatului Dimov Valentin a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 291 Cod penal, *păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor.*

În context, Colegiul penal lărgit, analizând decizia instanței de apel prin prisma temeiului de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, constată, că asemenea erori nu se confirmă în speță, dat fiind faptul, că și instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar decizia contestată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Prin prisma criticelor invocate în recurs, Colegiul penal lărgit reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor fiind expusă versiunea proprie cum ar fi trebuit să fie apreciate de către instanțele ierarhic inferioare.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs ordinar reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului

probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

În sensul expus, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, (*decizia atacată f.d.133-136*), verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Dimov Valentin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal și nu în baza art. 361 alin. (1) Cod contravențional.

În aceste circumstanțe instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia, că învinuirea înaintată lui Dimov Valentin și-a găsit confirmare, ca urmare întrunirii elementelor infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, dar nu a contravenției prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod contravențional, reieșind din fapta constatată, conform căreia, Dimov Valentin având în posesie două arme de vânătoare cu țeavă lisă de model „Xxxxxx”, precum și cartușe la ele, contrar prevederilor art. 14 alin. (2) al Legii nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, potrivit căreia păstrarea la domiciliul deținătorului a armelor letale și neletale se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, le păstra în domiciliul său în locuri accesibile persoanelor neautorizate de unde, în rezultatul percheziției efectuate la 17.06.2018 la domiciliul său din r. Taraclia, s. Cairaclia, str. Xxxxxx xxx, ambele arme au fost ridicate fiind încărcate cu cartușe și păstrate una într-un colț al odăii și alta sub un pat, unde se mai aflau și alte 45 de cartușe cu calibrul de 12 mm care, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1R - 2956 din 03.07.2018, se referă la categoria armelor de foc letale și a munițiilor letale, fiind în stare de funcționare și utile pentru efectuarea tragerilor.

Prin urmare, instanța de apel și motivat concluziile privind vinovăția inculpatului Dimov Valentin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.291 Cod penal, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor (*decizia atacată, f.d.133-136*).

De asemenea, cu referire la faptul că *nici prima instanță, nici instanța de apel nu au reținut acel fapt că acțiunile lui Dimov Valentin, nu constituie în sine elementele constitutive ale infracțiunii de păstrare neglijentă a armei de foc și a munițiilor și nu a fost delimitată fapta manifestată prin încălcarea regulilor de deținere a armei individuale și a munițiilor aferente prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod contravențional, de infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal*, Colegiul penal lărgit menționează că, decizia atacată a fost motivată plenar și structurată în baza materialelor cauzei prin prisma legislației pertinente, inclusiv cuprinzând o motivare argumentată și la aceste aspecte (*f.d.134-137, decizia recurată*).

Astfel, Colegiul penal lărgit concluzionează că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, consecvent conținând o expunere

amplă a circumstanțelor stabilite, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, precum că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii” în acțiunile inculpatului Dimov Valentin, au fost obiect de dispută în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța s-a expus minuțios și detaliat inclusiv în decizia contestată, chestiune ce prin sine respinge invocarea temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

La cest capitol, Colegiul penal lărgit a stabilit o motivare amplă și întemeiată a deciziei, motivare pe care instanța de recurs o însușește, ce este în concordanță cu practica CtEDO, ce în pct. 37 a hotărârii Albert vs România din 16.02.2010, în care a statuat că art.6 §1, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Se mai reține că, recurentul, invocă în prezenta speță incidența cazului de casare prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Din argumentele recursului declarat se constată, că în opinia acestuia, instanța de judecată urmează să înceteze cauza penală, deoarece acțiunile inculpatului constituie contravenție, iar ca urmare inculpatul urmează a fi eliberat de răspundere contravențională pe motivul expirării termenului de prescripție.

Lecturând materialele cauzei și cercetând fapta incriminată inculpatului, Colegiul penal apreciază ca fiind eronată invocarea temeiului pentru recurs stipulat la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, întrucât din materialele cauzei se atestă că atât la etapa urmăririi penale cât și judecarea cauzei în primă instanță și în apel, avocatul Stoian Ion în numele inculpatului, nu a invocat careva erori cu privire la încadrarea greșită a faptei inculpatului.

Astfel, expunerile recurentului cu privire la incidența temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu au fundamentare legală, aceste afirmații în esență reprezentând aprecieri subiective a mijloacelor de probă, însă Colegiul penal lărgit urmează a menționa că la etapa judecării recursului, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor de fond.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea, pretinsele erori invocate de recurent, având un caracter declarativ și nefondat, alegațiile acestora nu au putut justifica necesitatea casării

deciziei atacate întrucât soluția instanței de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar declarat urmând a fi respins ca inadmisibil.

7.2. *Cu referire la recursul procurorului, Colegiul penal lărgit pornind de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs și reiese din faptul că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali vagi, reprezintă motiv de casare.*

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, doar în partea ce ține cheltuielile de judecată, din următoarele considerente.

Analizând conținutul deciziei contestate (f.d. 129-141), instanța de recurs atestă că în conținutul deciziei lipsește o argumentare juridică în partea respingerii solicitării procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Dimov Valentiv.

Potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - *„Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”*.

După cum urmează din materialele cauzei prin prezenta cauză penală a fost efectuat raport de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2956 din 03 iulie 2018 (f.d. 20-30).

Instanța de recurs reține că, prima instanță pronunțând sentința de condamnare a lui Dimov Valentiv, a respins ca neîntemeiată cerința procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 100 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2956 din 03 iulie 2018, soluție, de asemenea menținută neîntemeiat de către instanța de apel, care și-a argumentat poziția prin prisma alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, considerând că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat, care este abrogat prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare la 09.02.2018.

De asemenea a considerat că nu pot fi încasare de la inculpat cheltuieli legate de plata salariului procurorului – 666,58 lei, salariul consultantului – 220,87 lei, și consumabile – 20,46 lei, deoarece ele nu se includ în prevederile art.227-229 Cod de procedură penală.

Motivându-și soluția instanțele judecătorești inferioare nu au interpretat cu diligență Legea - art. 143 modificat și art. 229 Cod de procedură penală și nu și-au motivat eficient soluția respingerii încasării cheltuielilor pentru expertiza suportată de stat în cadrul procesului penal, care s-a soldat cu condamnarea inculpatului Dimov Valentiv.

Totodată, Colegiul menționează că conform art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

În acest aspect hotărârile atacate nu conțin motivarea respectivă.

Potrivit art.227 alin.(1) și alin.(2) pct.5) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul lărgit constată că, aceasta dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 2 100 lei, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție nemotivată în baza Legii.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției referitoare la cheltuielile judiciare, nu a ținut pe deplin cont de toate circumstanțele expuse supra, astfel nu conține motivele pe care se întemeiază soluția, în partea respingerii solicitării procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în urma efectuării raportului de expertiză judiciară în speța dată, confirmându-se în prezenta cauză temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, astfel recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel în partea soluționării chestiunii cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare nu poate fi menținută, cauza urmând a fi trimisă la rejudecare în această parte în instanța de apel.

8. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale - asupra motivelor esențiale indicate în apelul respectiv referitoare la cheltuielile judiciare, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile judiciare, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu și echitabil, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Stoian Ion în numele inculpatului.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Dimov Valentin xxxxx*, în partea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate, se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena